

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Aquesta transcripció està pendent de verificació i correcció. Pot contenir, doncs, errades de fidelitat i incorreccions lingüístiques i no es pot considerar com una publicació oficial

Sessió núm. 20 / CRU / 12.05.2026

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\CRU\20CRU\

Fitxer 20CRU1

XV legislatura · cinquè període · sèrie C · número 574

Comissió de Recerca i Universitats

Sessió 20, dimecres 12 de maig de 2026

Presidència de l'Excm. Sr. Pere Lluís Huguet Tous

Sessió 20 de la CRU

La sessió de la Comissió de Recerca i Universitats (CRU) s'obre a ****. Presideix Pere Lluís Huguet Tous, acompanyat del vicepresident, Carles Campuzano i Canadés, i de la secretària, Núria Navarro Hurtado. Assisteix la Mesa el lletrat Albert Capelleras González.

Hi són presents Sabrin Araibi Marachi, David González Chanca, Sara Jaurrieta Guarner i Guillem Sánchez Prat, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Jordi Bertran i Luengo, Toni Castellà i Clavé, Anna Erra i Solà i Isaac Padrós i Suarez, pel G. P. de Junts; Mar Besses Casanovas i Raquel Sans Guerra, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Míriam Casanova Domènech, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Júlia Calvet Puig, pel G. P. de VOX en Cataluña; Susanna Segovia Sánchez, pel G. P. Comuns; Xavier Pellicer Pareja, pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i Rosa Maria Soberana i Bonet, pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença de Caterina Biscarri, directora del Sincrotró Alba, davant la Comissió de Recerca i Universitats per a informar sobre el projecte "ALBA II: reptes i oportunitats del creixement del sincrotró ALBA" (tram. 357-00627/15).
2. Proposta de resolució sobre la regulació, el coneixement i la difusió de la musicoteràpia (tram. 250-00909/15). Grup Parlamentari de Junts, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, Grup Parlamentari Comuns, Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra. Debat i votació de la proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 370, 11; esmenes: BOPC 423, 18).
3. Proposta de resolució sobre la constitució de la Fundació InnoFAB (tram. 250-00976/15). Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Debat i votació (text presentat: BOPC 389, 22).
4. Proposta de resolució sobre la facilitació de la mobilitat dels estudiants universitaris del Pirineu (tram. 250-01005/15). Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 403, 15; esmenes: BOPC 469, 32).
5. Proposta de resolució sobre el Barcelona Supercomputing Center - Centre Nacional de Supercomputació i el supercomputador MareNostrum 6 (tram. 250-01112/15). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 435, 45; esmenes: BOPC 469, 36).
6. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Recerca i Universitats amb la consellera de Recerca i Universitats sobre la repintada d'un mural separatista a l'entrada del campus universitari el 14 d'abril de 2026 en el marc d'una acció organitzada pel Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans (tram. 354-00348/15). Joan Garriga Doménech, Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.
7. Sol·licitud de compareixença d'una representació del Consell de l'Estudiantat de les Universitats Catalanes davant la Comissió de Recerca i Universitats perquè informi sobre el nou equip de coordinació del Consell i els seus objectius per al 2026

(tram. 356-01597/15). Ester Capella i Farré, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

8. Sol·licitud de compareixença de Javier Lafuente Sancho, rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, davant la Comissió de Recerca i Universitats perquè informi sobre els fets ocorreguts el 14 d'abril amb relació a la pintada d'un mural al campus universitari (tram. 356-01602/15). Júlia Calvet Puig, Grup Parlamentari de VOX en Cataluña. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

9. Sol·licitud de compareixença d'Àngels Fitó, rectora de la Universitat Oberta de Catalunya, davant la Comissió de Recerca i Universitats perquè presenti la memòria del curs (tram. 356-01633/15). Míriam Casanova Domènech, Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

El president

Bona tarda. Donem inici a la comissió i, en primer lloc, si hi ha algun grup que tingui substitucions.

David González Chanca

Gràcies, a la diputada Sabrin Araibi la substituirà la diputada Neus Comes.

El president

Cap substitució més? Sí, digues.

Isaac Padrós i Suarez

President, bon dia. El diputat Jordi Fàbrega substituirà el diputat Toni Castellà i, més tard, el substituirà el diputat Joan Canadell.

Gràcies.

Si em permet, també, demanar, si us plau, si a tothom li sembla bé...

El president

Sí, ara ho diré.

Isaac Padrós i Suarez

Perdó, gràcies.

El president

Si no hi ha més substitucions, sí que hi ha peticions d'alteració i modificació de l'ordre del dia que sotmeto a la comissió.

Proposta de resolució sobre la constitució de la Fundació InnoFAB (posposada)

250-00976/15

Per un lloc, ja que no hi és, pels Comuns s'havia demanat la posposició del punt 2 per una altra comissió, perquè coincideixi amb la compareixença. Em penso que l'havien proposat tots els grups. Si a tots us sembla bé, la posposem.

Modificació de l'ordre del dia

En segon lloc, el grup de Junts havia demanat si podria ser la primera PR la número 4, la primera PR que debatem amb aquesta comissió. Per tant, seria el punt número 2 de l'ordre del dia.

Si no hi ha cap inconvenient, modificariem. I en tercer lloc, avui tenim moltes modificacions de l'ordre del dia i a més sembla que acabarem aviat.

Proposta de resolució sobre el Barcelona Supercomputing Center - Centre Nacional de Supercomputació i el supercomputador MareNostrum 6

250-01112/15

I en tercer lloc -avui tenim moltes modificacions de l'ordre del dia, i, a més, sembla que acabarem aviat-, i en tercer lloc, doncs, el Grup Socialistes i Units per Avançar ha demanat la posposició del punt número 6 també per fer-ho coincidir amb la compareixença del Barcelona Supercomputing Center. *(Veus de fons)*. El punt 5, sí. *(Veus de fons.)* Ah, he dit el 6? Perdó, el punt 5.

A veure, la idea que s'havien posat totes aquí és perquè no en teníem més i volíem ja acabar amb les PRs que teníem pendents i per això les vam posar totes. Però si la comissió creu que és més convenient fer-ho coincidir, encantats.

No hi ha cap inconvenient?

Doncs, posem per a la pròxima comissió el punt número 5.

Si no hi ha res més, anem a rebre els compareixents.

La sessió se suspèn a les... i es reprèn a les...

El president

Bona tarda.

**Compareixença de Caterina Biscarri, directora del Sincrotró Alba,
per a informar sobre el projecte "ALBA II: reptes i oportunitats del
creixement del sincrotró Alba"**

357-00627/15

En primer lloc, donar la benvinguda a la senyora Caterina Biscarri que ens ve explicar sobre el projecte "ALBA II" i reptes i oportunitats del creixement del sincrotró Alba.

I, sense més, doncs, agrair-li la seva presència i donar-li la paraula perquè ens exposi el contingut de la seva compareixença.

Moltíssimes gràcies.

Caterina Biscari (directora del sincrotró Alba)

Senyor president, diputades, diputats. Abans de tot, moltes gràcies per donar-me l'oportunitat de comparèixer davant de vosaltres per explicar el nostre projecte d'Alba, el present i el futur.

Paso al castellano, porque si no voy a tardar veinte minutos, tardaría mucho más.

Entonces, Alba es un proyecto de país. Es un proyecto de país que comenzó hace mucho tiempo y yo lo distingo en décadas, aunque no son exactamente décadas, pero es importante para las diferentes fases.

La idea nació en 1993, el siglo pasado. Después de una década fue aprobado. El 2003 hubo el acuerdo entre el gobierno de Cataluña y el gobierno de España per construir la instalación del sincrotrón Alba. Después de casi una década es cuando se puso ya en operación en plena operación con todos los usuarios. Después de otra década empezamos a pensar en lo que va a ser el futuro, y justo el año pasado hubo el acuerdo entre los dos gobiernos para la financiación, para aprobar la financiación desde el 2025 al 2038.

El proyecto de futuro es lo que llamamos Alba-II, en el que estamos trabajando ya desde hace años, pero digamos desde el año pasado ya tenemos también la financiación completa, y entrará en función en el 2032, exactamente veinte años después de que empezó Alba.

Alba es una institución pública, con cincuenta por ciento de financiación por el gobierno de Cataluña y el cincuenta por ciento por el gobierno de España. Y, por lo tanto, es basada en financiación nacional, pero es completamente internacional en términos, a parte del *staff*, sobretodo de usuarios y de colaboradores, y también incluso de industrias.

¿Y qué es Alba? Entonces, Alba es una gran infraestructura científica que está dedicada al estudio de la materia y tiene mucha potencia en esto y en infinidad de aplicaciones. La base es un acelerador de partículas, que acelera electrones a través de gigaelectronvoltios a la velocidad de la luz, trescientos de un acelerador circular. Estos electrones producen la luz del sincrotrón, que son rayos X, que son lo que se utiliza para estudiar la materia, como cuando nos hacemos las radiografías en los hospitales, pero con mucha más capacidad de resolución, y también de resolución no solo espacial, sino también química o magnética. Y luego están, alrededor de este acelerador, las líneas experimentales, que son los laboratorios donde los investigadores hacen sus investigaciones trayendo las muestras que quieren estudiar.

Una parte importante es también lo que hemos desarrollado en los últimos años, una plataforma de microscopios electrónicos avanzados, que complementan los otros instrumentos y que se ha hecho junto con otros socios, otras instituciones que son *partners*.

Y, luego, una parte cada vez más importante -y lo sabemos todos-, el tema de los datos, los datos que se producen y también toda la evolución de vida a la inteligencia artificial y al *machine learning*. Así que esto es, digamos, la descripción de lo que es la infraestructura.

¿Quiénes son los actores de este proyecto? Naturalmente, es l'*staff* d'Alba -somos unos doscientos setenta, llegaremos a trescientos este año-, los usuarios, que son los que hacen los experimentos, y los colaboradores, y también una parte importante es la industria.

Todo esto, naturalmente, nosotros somos un servicio a la sociedad y, como veis aquí, lo que nos lleva es la visión científica, la creatividad, mucho conocimiento técnico, mucha capacidad de hacer fiable toda esta infraestructura, espíritu de servicio, voluntad y capacidad de compartir, entusiasmo. Y todo esto gracias también al soporte continuo que ha habido desde el 2003 de parte de las dos administraciones. Esto ha sido constante incluso en los periodos de mayor dificultad por la crisis económica. Y de esto queremos dar siempre las gracias a las dos administraciones. Ha habido también algo de fondos FEDER y de Next Generation.

¿Cuál es nuestro presente? Quiero mostrar lo que es Alba respecto a dónde estamos, en Cataluña, y luego ampliando las fronteras.

En Cataluña somos una de las infraestructuras científicas. Hay una lista que he puesto aquí, porque es interesante también ver cuál es el ámbito de las infraestructuras de investigación. Los diferentes colores son diferentes tópicos: ciencias del mar, ciencias de la vida, computación y ciencias de materiales.

Somos una infraestructura y estamos en continua colaboración con todo el ámbito de la investigación en Cataluña. Los centros CERCA, los centros que hay del CSIC, las universidades, los hospitales, hacen parte de nuestro día a día.

Si miramos en España, somos una de las ICTS. Aquí la lista, naturalmente, es mucho más larga y hay muchas ICTS. Nosotros somos la ICTS más grande, digamos, más compleja también de las que hay en este momento en España. Ahora se está construyendo una también, un acelerador, esta vez de protones, en Granada, que servirá para materiales de fusión. Pero en este momento somos la más grande y compleja.

Y estamos también, naturalmente, en colaboración con todas dentro de este mapa de ICTS.

Dentro de Europa somos uno de los sincrotrones de LIPS. LIPS significa League of European Accelerator Based Photon Sources, que son sincrotrones y *free electron lasers*, que es otro tipo de acelerador lineal, pero también las técnicas son parecidas a lo que se hace en los sincrotrones. Y hemos hecho esta liga hace ya casi diez años, en el 2017, y es muy importante el trabajar juntos, el colaborar, el aplicar juntos las propuestas de la Comisión Europea, en desarrollar juntos tecnologías porque muchos de estos sincrotrones están también haciendo el *upgrade* a la cuarta generación, y luego también poner juntos todas nuestras capacidades para la comunidad científica industrial europea y no solo europea, pero es también una manera de hacer frente y de ser capaces también de ayudar a lo que es la soberanía europea, que es un tema del cual estamos todos conscientes que hay que ayudar en ese sentido.

Y finalmente en el mundo. Aquí veis en este mapa todos los sincrotrones, aquí están solo los sincrotrones, no los *felds*#, y veis los diferentes colores. Los diferentes colores son diferentes generaciones. La mayoría son azul, que son la tercera generación, que es Alba ahora. Verde son los que están haciendo el *upgrade*, por lo tanto, Alba es verde, porque es el *upgrade* de la tercera a la cuarta generación. De cuarta generación en operación hay ahora cinco o seis y uno en construcción de cuarta generación. O sea, todos los sincrotrones nuevos son de cuarta generación, evidentemente.

Y nosotros, las flechas estas blancas que aparecen en el mapa son con quien tenemos, aparte de Europa, con quien tenemos colaboración: con China, con Japón, con Estados Unidos, y participamos también en formar el proyecto y hacer la formación también de los investigadores, de los jóvenes investigadores de un futuro sincrotrón africano que se quiere construir para dar al continente de África también esta capacidad de ser independiente desde este punto de vista.

Hoy en día somos -tengo que mirar la hora...-, tenemos, este es el *layout* de la infraestructura, el acelerador. Los nombres que veis alrededor son las líneas

experimentales, tenemos trece, una entrará en función el año que viene y los microscopios electrónicos.

Un número importante es el noventa y ocho por ciento de disponibilidad... Los sistemas son muy complejos, hay miles de sistemas que tienen que trabajar contemporáneamente para que se puedan hacer los experimentos, y estamos a más del noventa y ocho por ciento de una fiabilidad total de todos los sistemas, entre los mejores del mundo.

¿Quiénes nos utilizan? Sobre todo hay usuarios académicos que vienen de universidades, centros de investigación, que vienen a través de convocatorias públicas. El acceso, por lo tanto, es competitivo y es gratuito.

Y aquí a la izquierda veis estos gráficos. Este gráfico son las propuestas que nos han ido llegando desde el 2012 al 2026. Como veis, el último número es casi mil propuestas.

De estas podemos dar lo que es el gráfico de abajo, que son el cincuenta por ciento. O sea, lo que llamamos el *overbooking factor* es un factor 2, y sigue subiendo, porque seguimos teniendo cada vez más propuestas.

Muchos de los académicos trabajan también en colaboración con la industria. Los académicos que vienen a través de proceso competitivo y gratuito tienen que publicar sus resultados. Luego hay la posibilidad de venir a través del acceso privado para las industrias, entonces pueden mantener sus resultados confidenciales y pagan por la utilización. Y hemos tenido más de ciento veinte empresas que nos han utilizado.

Este es el gráfico de las visitas de usuarios desde el 2012 hasta el año pasado. El número, si no lo veis, es casi, la escala es cuatro mil. O sea, el año pasado tuvimos casi cuatro mil visitas de usuarios a lo largo del año. Los diferentes colores son los diferentes tipos de acceso que hay, que cada vez hay más, porque cada vez se encuentran más modalidades para poder acceder.

Estas son las propuestas experimentales académicas de España. Tenemos un sesenta por ciento de propuestas españolas y un cuarenta por ciento del resto del mundo. Dentro de España, Cataluña es la que tiene más, naturalmente, y lo veis

aquí. Corresponde..., ha habido, esto es integrado, más de cuatro mil propuestas y dos mil trescientas aceptadas, que significa un éxito del cincuenta y siete por ciento. Por lo tanto, por encima de la media, el cincuenta y ocho por ciento en Cataluña.

Y del resto del mundo, nos llega de todo el mundo. Hemos tenido peticiones de cincuenta países. También aquí los que nos utilizan más son Alemania, Francia, Italia, Reino Unido, China, Portugal. Es interesante ver que muchos de estos países tienen su propio sincrotrón, pero vienen a Alba porque algunas de nuestras líneas experimentales son muy únicas y muy especiales, y el servicio que se da es muy bueno. Por lo tanto, tenemos usuarios que, a pesar de tener el sincrotrón cerca de su casa, vienen, nos piden a nosotros poder venir. Naturalmente, los usuarios españoles también y catalanes van a otro sincrotrón.

Esto se traduce en productividad científica, evidentemente, en *papers*. Veis aquí..., vamos subiendo cada año. Ahora todavía este año no van subiendo en el *database*, pero tenemos ahora más de cuatro mil *papers* con un alto factor de impacto. El impacto nueve es alto. La media suele ser para todas las revistas dos o tres, y tener ya más de siete se considera excelente. Nosotros estamos a un factor nueve, que es entre los mejores del mundo.

¿Qué hacemos? Algunos ejemplos, no puedo dar ejemplos de todo. Esto que veis aquí son temas de ciencias de la vida. Estos vídeos corresponden a una célula pulmonar. La que está a la izquierda es sana y la otra es infectada por el coronavirus. O sea, nosotros podemos hacer la tomografía, como si hiciéramos el PET de una célula en 3D, mirando los detalles de la célula. Lo que veis ahí es la parte externa, la mitocondria, y estos puntos azules que se ven allí en lo amarillo es la factoría viral del coronavirus y los puntos azules pequeños son los virus. O sea, nosotros vemos exactamente los virus. Es como si tuviéramos la capacidad de llevar las ciencias de la vida a una ciencia más exacta.

O, si no, podemos mirar proteínas con resolución atómica. Esto, naturalmente, es importante para entender enfermedades con cuarentena como por ejemplo puede ser también el Alzheimer. Esto es una tomografía de un cerebro completo de ratón enfermo de Alzheimer, donde puedes ver cómo cambia respecto al cerebro sano

para desarrollar fármacos, para desarrollar vacunas. Y somos, por lo tanto, también un instrumento para las farmacéuticas.

Luego, otro tema muy importante son los temas de la energía. O sea, nosotros, nuestra investigación, nuestros científicos hacen su investigación y luego dan soporte a estos miles de usuarios que vienen al año.

Y uno de los temas principales también son los materiales de energía, las baterías. Veis aquí ejemplos de baterías, no basadas en litio sino en otros materiales que sean más fácilmente obtenibles y que puedan facilitar también que tengan buenas características y que sean también más baratas, porque el litio no es infinito en el mundo, mientras que va hacia el infinito la necesidad del litio.

Otro tema importante para el medio ambiente: los catalizadores, la producción de hidrógeno verde, la producción de combustibles que sean más verdes y menos dañinos para el medio ambiente.

Otro tema muy importante naturalmente son los nuevos materiales, los materiales cuánticos, la espintrónica, los microchips. Aquí nosotros conseguimos mirar..., lo que veis ahí a la derecha, por ejemplo, se llaman esquirmiones, es la representación de los momentos magnéticos de los átomos dentro de un material.

O sea, nosotros conseguimos ver el material hasta su composición atómica y su comportamiento electromagnético.

Y un estudio interesante se hizo hace dos años, cuando teníamos como unas tres mil publicaciones basadas en el acceso académico, se vio cuántas de esas publicaciones eran mencionadas por patentes, y eran más de cuatro mil. O sea, hay más cuatro mil documentos de patentes que mencionaban los estudios académicos hechos en Alba. Esto es muy interesante, porque es un efecto en la innovación que, en principio, cuando haces la publicación académica has hecho la publicación, muy bien, pero esto luego sirve para la innovación, y esto es muy interesante, es de hace dos años, y ahora si hacemos esto el número seguramente habrá que esto es exponencial. El tiempo que veis ahí a este gráfico del lado es el tiempo que se necesita entre cuando se publica el artículo y la patente, y estamos hablando de nueve años. Por lo tanto, esto está mirando todavía resultados del inicio de Alba.

La industria para Alba tiene tres características. Una es la posibilidad de hacer transferencia tecnológica, porque tenemos ingenieros que necesitan desarrollar tecnología, y esto se hace con la industria. Otra es tener la industria como proveedor de tecnología y otra, que es una donde trabajamos sobre todo para dar mucho servicio es la industria como usuaria, para utilizar nuestros instrumentos para sus productos.

Aquí veis el gráfico que explica cuáles son los tipos de industrias. El más grande, el azul, es farma, farmacéutica; luego la nanotecnología, química y catálisis, baterías, y veis que el número de experimentos por año estamos..., este año, por ejemplo, el año pasado eran ochenta experimentos industriales respecto a los cuatrocientos y pocos académicos, aunque el tiempo que dedican es mucho menor; o sea, si miramos el porcentaje en tiempo es mucho menor.

Y estas son las empresas que tenemos que han venido, que son ciento veintidós empresas, y es interesante ver que el efecto de estar aquí en Cataluña, aparte de la realidad catalana, es también un efecto de proximidad. De esas ciento veintidós, casi cuarenta son catalanas o más de cuarenta, porque creo que son cuarenta y siete. Luego está España, Alemania, Francia, etcétera. Por lo tanto, el hecho de tener el sincrotrón aquí tiene un impacto directo en la innovación del país.

Tenemos muchos eventos para la industria. Este lo he puesto porque es el que viene dentro de pocas semanas..., ah, he pasado uno más rápido, un *workshop* sobre microchips que se hace junto con europeos.

Veo que ya se me han pasado los dos minutos, por lo tanto voy a ser muy rápida ahora.

Alba y la sociedad. La plantilla, quiero mostrar..., también aquí esto es interesante, la plantilla, el azul, son las personas de Cataluña que están en nuestra plantilla. Por lo tanto, estamos a más de sesenta por ciento. También como oferta de trabajo, evidentemente, al estar aquí ayuda a tener personal catalán.

Nuestro futuro es Alba II. Alba II es el paso de la tercera a la cuarta generación donde va a haber un aumento de la brillantez, un aumento de la resolución, un aumento de las capacidades, de mirar la materia, un aumento de la velocidad.

Y esto es lo que el proyecto va a hacer, donde el haz de fotones será mucho más intenso, y tenemos diferentes temas. Va a ser el mismo acelerador, o sea la misma infraestructura con el acelerador nuevo, y nuevas líneas, dos de las cuales van a ser extralargas, extralargas, y van a un espacio que tenemos al lado donde hay espacio también para otras instituciones. El hecho de ser extralargas ayuda a alcanzar mayor resolución y mayor capacidad de coherencia, por lo tanto, de optimizar las imágenes que se obtienen.

Y entonces, por ejemplo, respecto a lo que hacemos ahora, que es ver células con resolución de treinta nanómetros en alguna hora, podremos hacerlo en minutos y podremos hacer..., esto es no es nuestro, es de un sincrotrón de cuarta generación, lo que es la conectómica, o sea la imagen de las conexiones neuronales del cerebro.

Podremos hacer imágenes de ingeniería inversa con los microchips, esto gracias a la línea Codi, que es otra de las líneas extralarga y que fue la idea de InnoFab cuando se empezó a hablar de Codi, porque podía hacer esto, y entonces de ahí nació la idea de InnoFab, que ahora se pondrá al lado de nuestra infraestructura.

Esto implica que tenemos muchas oportunidades para la industria de la ciencia (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) -intento ser muy rápida-, lo que vamos a gastarnos en la industria de la ciencia, por lo tanto, esperamos en industrias locales, sistemas de aceleradores, setenta millones; *upgrade* de líneas, cuarenta y cuatro; nuevas líneas, cincuenta y dos millones; nuevos edificios, y para llevar las líneas largas treinta millones. En total, tenemos previstos trescientos millones de gasto, de los cuales, digamos, a partir del 31 serán constantes, pero Alba II se construye entre el 25 y el 30.

Esta es la novena adenda que se firmó, el año pasado se aprobó y este año se ha firmado definitivamente en el mes de febrero, y es la adenda al *agreement*, al convenio inicial del 2003, es la novena, donde se ven cuáles son las aportaciones del Estado y de la Generalitat de aquí al 2035, ajustándola para que sea exactamente el cincuenta por ciento en todo el periodo.

Y también una última *slide* sobre el hecho de que se ha hecho el estudio del impacto socioeconómico de Alba en el periodo 24-56, lo han hecho Raya y Montalvo, con un resultado un valor *ratio*, un beneficio-coste de casi 1,5, que es muy alto, porque la

infraestructura que vamos a utilizar es la mayor parte de la infraestructura que ya tenemos, pero el efecto de aquí al 2056 se habla de 2,4 billones de euros.

Y este es nuestro plan. Estamos ahora en el 26. En el 30-31 pararemos la instalación para hacer la desinstalación del acelerador, la instalación, la puesta en marcha, etcétera, y en el 32 es cuando se empieza Alba II, con la cuarta generación.

Y ya está. Perdonad, que he tardado más tiempo.

El president

Moltíssimes gràcies, directora, pel seu interessant informe. I ara és el torn dels grups, i l'iniciariem pel grup proponent, i té la paraula el diputat David González

David González Chanca

Moltes gràcies, president. Bona tarda a tots i totes, bona tarda senyora directora Caterina Biscari i personal que l'acompanya. Primer de tot, moltíssimes gràcies per la seva explicació. Tenen una capacitat..., vostè concretament té una capacitat brutal per explicar coses molt complexes per fer-les relativament fàcil perquè tots i totes ho puguem entendre, i també agrair-li tota la tasca que porta anys ja al capdavant del sincrotró Alba, d'una infraestructura pionera i importantíssima en el nostre país.

La veritat és que des del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar habitualment hem parlat sovint de reptes relacionats amb el sincrotró Alba en aquesta comissió i també en els plens del Parlament perquè tenim clar que és una infraestructura importantíssima de país i que tenim la immensa sort que se situa a casa nostra.

Sobretot perquè es reflecteix de les qüestions més importants que ens agrada defensar a la generació de les polítiques públiques. Primer, el sincrotró Alba és fruit de la col·laboració institucional, en aquest cas del Govern de la Generalitat de Catalunya i del Govern d'Espanya, que en el seu moment van arribar a un acord per apostar per la recerca amb un cinquanta per cent de finançament compartit i amb uns objectius per ser pioners i innovadors.

Segon, perquè reflecteix quina és l'economia en la que volem avançar, l'economia del coneixement que hem parlat moltíssimes vegades, aquella que aposta per la

recerca, per la investigació i per la innovació com a mètode pragmàtic per fer-ho sempre que es pot, i que genera llocs de feina de qualitat.

I una tercera, també, aposta i reflecteix el millor que pot passar amb la col·laboració público-privada. Com diem, el sincrotró és un fruit de la col·laboració pública-pública, però també de la col·laboració público-privada, perquè permet que les empreses i les indústries del nostre país també puguin destinar una part del seu pressupost a l'I+D, no?, i això també repercuteix en beneficis socials per a tothom.

A nosaltres ens agradaria fer-li algunes de les preguntes, que de ben segur vostè coneix, i és que més enllà del govern de torn, no fa falta dir que el Govern de Generalitat ara mateix està més que compromès amb el projecte Alba i sobretot amb el projecte Alba II, però més enllà del govern de torn, l'actual o els que vinguin en el futur, a nosaltres ens agradaria que el projecte del sincrotró Alba passés de qualsevol cicle i de qualsevol línia política, i que independentment del partit de torn que estigui al Govern sempre s'aposti pel projecte, per la recerca i pel que significa el sincrotró d'Alba II.

I ens agradaria que ens expliqués què és exactament l'aposta per convertir Alba en un sincrotró de quarta generació. Quins són els exemples que existeixen en el món perquè ens puguem figurar aquí en aquesta comissió de quina és la lliga a què estem jugant i què és el que estem parlant. Per què fa falta destinar tants recursos públics i per què fa falta que el calendari sigui tan avançat? I perquè és una qüestió a la que no podem renunciar de qualsevol altra manera.

Sabem que vostè mateixa, amb altres experts científics, ha acompanyat el Govern de la Generalitat, a la consellera de Recerca de Universitats en algunes de les col·laboracions que es va fer durant el 2025, amb la col·laboració especial que teníem al Japó, i una de les polítiques que més es va treballar va ser la política comparada que hi havia amb sincrotrons que existeixen també al Japó.

I també ens agradaria parlar una mica de la palanca de canvi de paradigma que pot servir el sincrotró per al territori, per al conjunt de Barcelona i, concretament, pel centre direccional que existeix a Cerdanyola del Vallès que porta el seu nom, que és el Parc de l'Alba, un espai on clarament, amb col·laboració amb la Universitat Autònoma i diferents actors que participen en l'economia, en l'ecosistema de

coneixement, està per desenvolupar, on hi ha previst absolutament tot. Més de cinc mil habitatges, dels quals el quaranta-vuit per cent són de protecció oficial. També el desenvolupament empresarial d'empreses amb un alt valor afegit especialitzats en l'àmbit científic, però també la possibilitat de noves infraestructures públiques, com l'InnoFAB, que sabem que aquesta setmana, dilluns, es va signar precisament la fundació de l'entitat InnoFAB, i que naixerà al costat seu, amb una clara relació de treball, amb un paper protagonista que tindrà el sincrotró Alba, que, de fet, ja vèiem en una de les seves diapositives que tenen, que són aquestes línies de treball que ens han de fer.

Ens agradaria que ens parlés de quin és el paper que pot situar el sincrotró Alba en el conjunt del desenvolupament urbanístic del Parc de l'Alba, que està pensat pels propers deu-quinze anys, i que creiem que està molt en consonància del que ha de créixer el sincrotró Alba II en ser de quarta generació.

Tornar a agrair tota la feina que fan cada dia i, com sempre, estem a disposició seva per tot el que faci falta.

El president

Moltíssimes gràcies, diputat. I ara és el torn del Grup Parlamentari de Junts, i té la paraula el diputat Isaac Pedrós.

Isaac Padrós i Suarez

Gràcies, president. En primer lloc, saludar i agrair la compareixença de la senyora Biscari i reconèixer la feina feta de tot l'equip humà que al llarg dels anys ha fet d'aquesta infraestructura un dels grans actius científics, tecnològics, industrials del nostre país, Catalunya.

Per Junts per Catalunya, Alba és una gran instal·lació de recerca i és una infraestructura de país. Ho és perquè connecta coneixement, universitats, centres CERCA, hospitals, indústria, pimes innovadores i projecció internacional, i és una eina al servei de la salut, de l'energia, dels nous materials, del medi ambient, dels semiconductors, de la nanotecnologia, de la sobirania tecnològica i, en definitiva, de la capacitat de Catalunya de situar-se al món amb ambició pròpia.

Les dades que ens presenta són molt rellevants i li puc ben garantir que un servidor té ganes de saber-ne molt més, entre altres coses tretze línies de llum operatives, una disponibilitat superior al noranta-vuit per cent; m'ha agradat molt el que ha explicat sobre les cèl·lules del cervell; més de cent vint empreses usuàries, milers de publicacions, usuaris nacionals i internacionals, i una capacitat creixent d'atracció de talent.

Tot això explica per què Alba és avui una porta catalana d'entrada a la gran ciència europea dels fotons.

El projecte d'Alba II representa un salt encara més gran. Passar a una font de llum de quarta generació, com ja ha exposat, vol dir -entenc- més precisió, més brillantor, més resolució i més capacitat de respondre preguntes molt complexes.

I, al nostre entendre, també vol dir una oportunitat industrial: transferència, compra pública sofisticada, ocupació qualificada, en definitiva retorn social. I en un moment en què Europa parla de sobirania tecnològica, a Catalunya no ens podem permetre mirar aquest projecte només com una inversió científica, l'hem de mirar com una aposta nacional.

I, precisament perquè és una aposta nacional -o així ens ho mirem nosaltres- caldrà fer-ne un seguiment amb rigor. Parlem d'un calendari que ens porta fins al 2032, d'una addenda amb aportacions del Govern de la Generalitat i l'Estat, i d'un context en què l'experiència catalana -principalment la de Junts per Catalunya- ens obliga a ser exigents amb el compliment real dels compromisos pressupostaris de l'Estat.

No n'hi ha prou amb assignar recursos. Cal executar-los, calendaritzar-los i garantir-los. I, francament, a Junts per Catalunya ens amoïna que gairebé el cinquanta per cent del finançament depengui d'un govern espanyol socialista que té per costum no complir els acords.

Per això li voldríem plantejar sis qüestions.

La primera és quines són les fites tècniques anuals previstes més rellevants fins al 2029 i quin paper pot tenir el Parlament de Catalunya en el seu seguiment i acompanyament?

En segon lloc, i referent a aquesta pausa del 2030 al 31, com es garantirà que aquesta parada tècnica, com bé comentava, no deixi sense alternatives la comunitat investigadora catalana?

En tercer lloc, quines inversions considera imprescindibles en els pròxims deu anys perquè Alba sigui una infraestructura líder, per no dir la infraestructura líder al sud d'Europa, tenint en compte la velocitat en què avança la recerca?

En quart lloc, quin retorn industrial pot quedar a Catalunya en contractació, compra pública, desenvolupament tecnològic i col·laboració público-privada?

En cinquè lloc -i em sap greu anar tan ràpid, però el temps ens apreta a tots-, com s'articularà Alba II amb el BSC-CNS, amb el CNAC#, InnoFAB, la Futònica...

El president

Un minut, diputat.

Isaac Padrós i Suarez

...i els semiconductors?

I, en sisè lloc, quin pla..., és a dir quin pla de talent tenen previst per garantir els perfils especialitzats que aquesta nova etapa exigirà?

Entendré perfectament que no pugui respondre a totes les qüestions que li hem plantejat. Per això li proposo i ens emplacem a trobar-nos un altre dia.

Moltes gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputat. I ara és el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, i té la paraula la seva diputada Mar Besses.

Mar Besses Casanovas

Gràcies, president. Bé, en primer lloc, agrair-los la compareixença. Crec que ha estat molt interessant pels que no venim d'aquest àmbit, malgrat que algunes coses no les hem acabat d'entendre, però agraeixo que ha sigut una compareixença molt interessant, i també crec que és important reconèixer la importància estratègica que té el sincrotró Alba per al sistema de recerca i innovació del nostre país, que crec

que és inqüestionable, com han posat de manifest, perquè, en definitiva, estem parlant d'una infraestructura científica que és de primer nivell, que és un referent internacional i que, per tant, ens permet situar també Catalunya en el mapa d'aquesta recerca científica avançada que tan important és.

I m'ha agradat molt una cosa que vostè ha dit, que és un projecte de país. Efectivament, és un projecte de país i és una aposta de país, també, que ve de lluny, que fa molts anys que s'està construint i que és una aposta decidida i que ha estat sostinguda en el temps, i que per això ens permet situar avanços i fer-se els qualitius tan importants com els que vostès estan explicant en aquest projecte d'Alba II, perquè parlem d'una transformació profunda d'aquesta infraestructura cap a aquest sincrotró de quarta generació, amb més capacitat, amb més precisió i amb més potencial científic. Per tant, una inversió estratègica que ens ha de permetre multiplicar les possibilitats de recerca, d'atraure talent internacional i generar també aquest retorn industrial i econòmic per al nostre país.

Parlem d'un projecte ambiciós, 926 milions d'euros, que implica, diguéssim, aquest salt qualitatiu. Nosaltres hi estem a favor, però creiem també que Catalunya necessita, doncs, és imprescindible més ciència, més recerca i més capacitat tecnològica pròpia, és a dir infraestructures científiques punteres. Si volem construir efectivament, doncs, un model econòmic i de progrés basat, doncs, en aquest coneixement i en la ciència que tenim prescindible és.

Però també afegeixo una altra derivada, perquè per a nosaltres és molt rellevant, que aquest model sigui exigent també i reconegui les persones que fan possible que puguem parlar d'aquesta infraestructura tecnològica pionera a Europa i al món. Perquè difícilment podrem parlar d'innovació i d'impacte real si no ho acompanyem també d'aquesta necessària millora dels drets laborals dels professionals.

I per això avui també no podem, diguéssim, obviar el conflicte laboral obert per les condicions salarials de la plantilla. Recentment, el mes de novembre del 2025, doncs, va haver-hi aquesta vaga. Segur que vostès comparteixen això que estic posant de manifest, eh?, no ho nego, però parlem de professionals altament qualificats, d'investigadors, de personal tècnic i especialitzats que, com dèiem, sostenen aquesta infraestructura d'excel·lència científica però que no podem

permetre que malgrat sostenir això hagin de denunciar aquestes condicions salarials precàries.

Per posar algunes dades, des del 2022 no s'apliquen millores salarials i aproximadament cobren entre un dotze i un seixanta per cent. Sé que és una forquilla molt àmplia, però en aquesta forquilla cobren menys respecte el que cobren els seus homòlegs en altres països com Itàlia, el Regne Unit, França o Alemanya. Per tant, això també té unes conseqüències que s'han apuntat aquí, no?, aquesta dificultat, doncs, a vegades per retenir talent. Un seixanta-sis per cent, m'ha semblat que vostès posaven a les dades són investigadors i investigadores catalans, però també conviuen vint-i-tres nacionalitats diferents en el sí del sincrotró, i creiem que és positiu, perquè també tenim la capacitat d'atraure talent, però també, doncs, és necessari poder garantir aquestes condicions professionals i laborals dignes, perquè tant aquest talent que som capaços d'atraure com aquest talent que formem a casa nostra el puguem retenir.

Perquè si volem competir també internacionalment en l'àmbit de la recerca no ens podem permetre, doncs, aquestes condicions per als seus professionals. I sabem que el context en què s'emmarca, diguéssim, aquestes dificultats és perquè existeixen aquestes limitacions normatives derivades d'una regulació estatal, especialment per una restricció aplicada pel Ministeri d'Hisenda, que impedeix aplicar aquests complements salarials o mecanismes de flexibilitat retributiva.

Per tant, entenem que hi ha un marc normatiu que ho condiciona, però també creiem que no podem limitar-nos, no? a ser conscients que hi ha un marc normatiu que ho condiciona, sinó que hem d'intentar anar molt més enllà, perquè estic segura que és un tema de consens i que, per tant, tothom estaria disposat a fer això possible.

Per tant, m'agradaria preguntar-los en aquest sentit, en el marc d'aquest conflicte laboral, en quin punt estem ara mateix amb tot plegat? Quines reunions han pogut tenir amb el ministeri? En quin punt es troba, doncs, aquesta negociació? Perquè també entenem que hi ha majories parlamentàries suficients al Congrés dels Diputats, en aquest cas, perquè si es vol això es podria habilitar.

Nosaltres també hem exigit al Govern de la Generalitat de Catalunya, que entenem també que és a qui li pertoca, doncs, *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha*

exhaurit el temps d'intervenció.) fer aquest exercici de pressió al ministeri, perquè, en definitiva, creiem que és un tema imprescindible.

Per tant, acabo amb una idea que crec que és imprescindible deixar molt clara, però és que la recerca pública i la innovació han de servir, efectivament, per millorar la vida de la gent, i això vol dir, doncs, com no pot ser de cap de les maneres, garantir estabilitat, garantir drets i garantir també condicions laborals dignes per a les persones que treballen al sistema científic. I, per tant, cal que actuem en conseqüència tots plegats.

Per tant, com deia, ciència d'avantguarda, sí; infraestructures estratègiques, també, però també dignificació de les condicions dels seus professionals.

Ho deixo aquí, president, però en tot cas agrair-los de nou la compareixença, tot el suport amb aquest projecte de l'Alba II, que segur que ens ajuda a continuar posant Catalunya en el mapa de la innovació mundial, i a disposar per continuar treballant.

Gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, i té la paraula la seva portaveu, Míriam Casanova.

Míriam Casanova Domènech

Moltes gràcies, president. També, en nom del Partit Popular, voldríem agrair a la senyora Biscari, també a part del seu equip que avui l'acompanya, per explicar-nos de forma tan entenedora l'activitat i la importància que té tot el que es desenvolupa en l'àmbit del sincrotró Alba i també, doncs, els reptes que tindrà doncs aquest projecte, l'Alba II, i que, sens dubte, passarà a ser la infraestructura clau a nivell no només de Catalunya, sinó també d'Espanya i d'Europa, perquè quan comenci a funcionar el 2032, doncs, serà l'única instal·lació científico-tècnica de font de llum de sincrotró de quarta generació, amb aquestes noves línies de llum que ens explicava i que multiplicarà, doncs, les capacitats de recerca en àmbits clau, com en biomedicina, com en alguns dels exemples que ens ha ensenyat, l'energia, nous materials, el medi ambient, entre altres.

Nosaltres només li voldríem fer tres comentaris i associats també a tres preguntes, si li sembla oportú.

El primer és una miqueta en relació a la necessitat d'actualitzar aquesta infraestructura. La següent pregunta és més la relació amb tot l'ecosistema i, la tercera, doncs, va més vinculada al finançament i el retorn social.

La primera, sens dubte, el sincrotró Alba és una infraestructura científica puntera, però podríem dir, doncs, que també el camp de la radiació evoluciona molt ràpid i que, per tant, doncs, existeix una certa pressió competitiva amb altres sincrotrons d'Europa per fer aquest pas cap a la quarta generació. Per tant, entenem que sí o sí hem de fer aquest pas, no?, hem d'anar més enllà.

Quant a la vinculació amb l'ecosistema, ens ha estat explicant els usuaris, la vinculació amb els privats, amb les altres infraestructures, però voldríem saber una miqueta com aquesta gran infraestructura científica està al servei tant de centres de recerca, universitats, hospitals, centres tecnològics... És a dir, alguns consideren -i vostè també mateixa ho apuntava- que realment no es poden atendre totes les peticions de demanda, sobretot les que provenen des de l'àmbit acadèmic, i que potser quan entri en funcionament l'Alba II encara s'accentuarà més aquesta sobredemanda i, per tant, s'hauran d'establir certs límits sobretot en l'àmbit més acadèmic o centres de recerca. I voldríem saber la seva opinió al respecte.

Després, també, quines accions s'impulsen des del consorci perquè la infraestructura col·labori directament amb empreses industrials, com a usuaris, eh?, com a usuaris, empreses d'alt contingut tecnològic. I també voldríem conèixer quines són les principals aliances que hi ha amb les altres grans infraestructures científiques en l'ecosistema, especialment amb el Barcelona Supercomputing Center, i també, doncs, quina aliança es prepara amb el futur InnoFab, com també amb infraestructures del nivell punter a nivell tecnològic de la resta d'Espanya.

També, de tota l'activitat que desenvolupa el sincrotró, voldríem saber també quina funció principal porta a terme tant el ministeri com el Departament de la Generalitat, el Departament de Recerca i Universitats de la Generalitat i el Ministeri de Ciència, Innovació i Universitats de l'Administració Central de l'Estat? I quina funció desenvolupen en tota l'activitat que porta a terme el sincrotró Alba?

I, després, si hi ha algun organisme que específicament es preocupi per garantir la transferència de resultats que s'obtenen d'aquesta infraestructura cap al teixit productiu i, per tant, cap al benestar de la societat. Si tenim alguna actuació o organisme específic per garantir aquesta transferència de resultats que vagi més enllà del que és la publicació en grans revistes internacionals.

Per una altra banda, ens alegrem molt que des del començament hi hagi hagut el suport per part d'ambdues administracions, l'administració central i també de la Generalitat, i esperem que això es mantingui així. Nosaltres també ens sumem a aquest compromís que, independentment de qui governi en els propers anys, tant a nivell estatal com a nivell autonòmic, que es garanteixi el finançament que necessita aquesta gran infraestructura científica o tecnològica.

A veure, quant a l'Alba II, ja és coneguda quina serà la planificació financera del 25 al 28. Estem parlant de 926 milions d'euros, que es repartiran al cinquanta per cent, com s'ha fet fins ara, entre les dues administracions. Però, clar, això ens porta també una miqueta a parlar del retorn social. La xifra o la conclusió que s'ha donat a conèixer és que és un retorn molt alt, del cinquanta per cent. Per cada euro invertit s'espera obtenir un euro i mig, però voldríem saber (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) una miqueta com s'han fet aquests càlculs i a partir de quin any s'espera obtenir ja aquest retorn.

I, si pogués ser, si ja s'han fet els càlculs també, doncs, quin ha estat el retorn social de l'Alba I.

I moltes gràcies de nou.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, i té la paraula la diputada Júlia Calvet.

Júlia Calvet Puig

Muchas gracias, señor presidente. Queremos agradecer a la señora Biscari su intervención y su fantástico trabajo al frente de una de las joyas de la corona de nuestra capacidad tecnológica, como es el sincrotrón Alba, y que tuve el placer de visitarlo junto con usted hace unos meses.

Porque, bueno, el sincrotrón Alba es un centro donde precisamente España demuestra que cuando quiere puede estar en la vanguardia mundial. Pero sí que es verdad que, yo quiero decirlo, no nos engañemos, o sea, claro, aquí muchos diputados que me han precedido -como suele pasar ¿no?- se intentan poner algunos ciertas medallitas en algunos discursos, pero es que la verdad es que el éxito del Alba, del sincrotrón Alba no es mérito de la gestión política de este gobierno y de los anteriores, ni mucho menos, sino de la perseverancia de nuestros científicos, de nuestros investigadores y también de nuestros técnicos, que son de primer nivel, y eso hay que dejarlo bastante claro.

Desde VOX apoyamos el sincrotrón Alba porque es el ejemplo de lo que nos hace prosperar ¿no? Es ciencia real, es la aplicación a la sociedad y, por lo tanto, pues, esas mejoras reales ¿no? Y esto es lo opuesto a lo que precisamente se suele hacer en este Parlament, que es gastar millones en observatorios de género, en informes de impacto climático y podría seguir bla, bla, bla, pero siempre estamos con lo mismo, pero es que es la realidad ¿no? Que realmente, pues, el dinero no va donde tendría que ir.

Y como hablamos también del sincrotrón y también se ha hablado anteriormente, pues, también tenemos que hablar de nuestros investigadores ¿no?, que se ven, pues, tristemente obligados en muchos casos a irse de España por la nula capacidad de los distintos gobiernos, de las distintas administraciones, para retener ese talento nacional ¿no? Y debería ser un motivo de vergüenza nacional ver como nuestros mejores expedientes tienen que coger un avión a Boston o a cualquier otra parte del mundo porque aquí el Estado parece ser que solo las ofrece precariedad o burocracia ¿no? Y entonces lo que estamos haciendo es exportar el talento que hemos cultivado para que otros países se beneficien de su conocimiento ¿no?

Y esto..., no me estoy refiriendo a la movilidad laboral optativa voluntaria, sino que hablo del exilio del talento al que ustedes, la mayoría que están en esta sala, han empujado y han obligado a miles de españoles que hoy ven como su patria les cierra la puerta mientras otros países les reciben con los brazos abiertos ¿no? Y esto es un exilio forzoso provocado por un sistema que prefiere, pues, regar de

subvenciones a los suyos, a los amigos, antes que garantizar, por ejemplo, una carrera digna a un investigador en su tierra ¿no?, en su propia tierra.

Y, por todo esto, pues, desde mi grupo, desde VOX exigimos lo siguiente ¿no?, y yo creo que también estarán bastante de acuerdo y, bueno, se lo podrían también comentar ¿no?

En primer lugar, prioridad presupuestaria. Creemos que es fundamental acabar con ese desvío de recursos en agendas ideológicas y demás, porque creemos que el dinero público debe destinarse, pues, donde genere esa mejora real para la sociedad, como usted ha dicho en la penúltima diapositiva ¿no? Ese retorno a la sociedad, pues, eso es lo que realmente queremos ¿no?, con ese dinero público, ese dinero para todos los catalanes ¿no? Por ejemplo, en nuevas líneas, como también usted..., bueno, ha dicho varios ejemplos, uno de los cuales yo me quedé en su día ¿no? de la nanomedicina y demás.

Un segundo punto sería el fin de la burocracia ¿no? Yo creo que desde la administración hay que acabar con esos obstáculos ¿no?, hay que poner menos trabas menos papeleo y más agilidad para que la ciencia avance al ritmo que lo hace a nivel pues mundial ¿no?, porque lo que exige la competencia internacional ¿no? Y sobre todo por eso, dejar hacer a la gente lo que sabe hacer, no complicarles la vida, que es un poco lo que se ha instaurado en los últimos años.

Tercer punto: estabilidad del personal y retención del talento, que es un poco lo que hemos ido comentando ¿no?, que es pues eso: basta de precariedad y basta de expulsar a los mejores, porque no pueden aspirar, por ejemplo, a la excelencia con equipos temporales, con equipos inestables, ni tampoco se puede presumir de formar, por ejemplo, científicos de primer nivel mientras se les obliga -por parte de las administraciones ¿no?- a marcharse por falta de oportunidades en su tierra ¿no? Porque realmente aquí lo que hace es que, sin continuidad de los equipos, sin condiciones dignas y sin una carrera estable, lo que se está haciendo es expulsar ese talento, porque ese talento no se queda, sino que, al contrario, se va. Entonces, tenemos que aumentar esa cifra que usted ha comentado, creo que era el sesenta y tres por ciento ¿no?, del que usted hablaba en una de las diapositivas ¿no?

El cuarto punto sería un poco las infraestructuras de apoyo ¿no? Es decir, hay que acabar con ese abandono de las administraciones para crear buenas conexiones, para crear un buen ecosistema alrededor, junto con el InnoFAB y demás Pimes, otras Pimes y demás, para que haya esa transferencia real que es, al fin y al cabo, el fin último y que sin esto pues no tendría ningún tipo de sentido todo lo demás.

Quinto, soberanía energética. Es decir, basta de hipocresía. No podemos defender el Alba mientras algunos de aquí -o la mayoría, podríamos decir- (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) imponen leyes climáticas que disparan el coste de la electricidad.

Y, finalmente, unidad de gestión ¿no? Basta de fragmentación, el sincrotrón debe ser un proyecto de soberanía nacional que sirva, pues, para toda España, desde Gerona hasta Algeciras.

Y ya la última cosa que le quería preguntar sobre todo es un poco ¿qué le pediría a usted al gobierno para que el talento español deje de ser, pues, nuestra principal exportación?

Muchas gracias.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I, no havent-hi representants del Grup Parlamentari dels Comuns, passàriem al Grup Parlamentari de la Candidatura de la Unitat Popular - Defensem la Terra, i té la paraula el diputat Xavier Pellicer.

Xavier Pellicer Pareja

Bé, gràcies, president. Bona tarda a totes i a tots. Bona tarda, senyora Biscari, i agrair-li la compareixença.

Sumar-nos bàsicament a les qüestions que s'han plantejat. Sí que posant especial incidència també en el que deia anteriorment una diputada parlant de la qüestió de les condicions laborals, com creu que això afecta i quina creu que són les vies per millorar-les, que em sembla una qüestió clau també dins la recerca del talent.

I sí que volíem afegir una qüestió, que és que si hi ha algun tipus de retorn en el propi territori de l'activitat, directa o indirecta, que està fent el projecte i, si no, si és previst o si es té contemplat.

Gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputat. No havent-hi tampoc cap representant del Grup Mixt, doncs, tindria la paraula la directora, per un temps de deu minuts, per contestar les qüestions formulades pels grups parlamentaris.

Caterina Biscari (directora del sincrotró Alba)

Vale. Entonces, bueno, intentaré ser muy rápida.

La primera de Junts era el tema de ¿por qué hay que hacer Alba II? Esto es, creo. No, era la tuya. Entonces ¿cuál es el rol de Alba y de su futuro dentro, del Alba y la zona? Naturalmente, yo he hecho ver este impacto socioeconómico, que es un impacto donde aquí no hay muchos datos, pero os animo, os puedo pasar luego también el *link* del documento donde hay más explicación, pero es evidente que el impacto económico y cultural, sobre todo, yo diría, en un sitio está concentrado alrededor de la gran infraestructura científica. Esto sucede por todas partes.

Ahora, en el *parc* del Alba, finalmente, después de años en que no se conseguía avanzar en construcciones y nuevos proyectos, hay un momento de mucha actividad, que es muy positiva en todos los sentidos, no solo actividad nuestra, la de Alba, pero también, sobre todo, el proyecto InnoFAB, que va a traer más científicos y más capacidad también para la industria, y esto se une también a habitaciones sociales y luego, incluso, estas residencias de estudiantes, la unión con la UAB.

He hablado antes de que tuvimos cuatro mil visitas en Alba el año pasado. Esto seguirá aumentando, será cada vez más. Esto implica gente que viene de todo el mundo y que se apoya en el territorio y conoce el territorio todavía más. O sea, esto es un efecto multiplicativo de todo lo que se consigue a través de este centro donde se hace ciencia, se hace cultura, y se hace cultura no solo científica, se hace cultura general también, y esto es muy positivo para todo el ambiente local.

Y luego, evidentemente, nosotros tenemos un plan. Este plan que os he mostrado es el plan que construimos hace ya dos años, cuando pusimos Alba II en el proyecto. Quiero mencionar, es importante cuando se habla de Alba II y se habla de la financiación, la financiación de los casi mil millones no es solo Alba II, es la financiación de lo que se está haciendo ahora, de Alba, de la operación, del personal, durante quince años.

Si queremos saber cuánto cuesta en realidad Alba II, es un porcentaje que creo que habíamos calculado que era como el veinte por ciento de todo el coste. O sea, no hacer Alba II no significaba que no se ponía ya dinero, evidentemente, en la infraestructura, sino que había que poner algo menos de dinero, algo menos de dinero que luego creaba una infraestructura que de aquí a diez años habría sido totalmente obsoleta.

Porque el resto del mundo avanza. El resto del mundo -y contesto algunas de las preguntas que me han hecho también otros grupos parlamentarios-, en el resto del mundo el avance de la tercera a la cuarta generación se hace en todos los continentes. Hemos hablado, por ejemplo, de China. Allí el último sincrotrón de Pekín es de cuarta generación. El sincrotrón de Japón, que visité junto a la *consellera* hace algunos meses, están haciendo el salto de la tercera a la cuarta generación, y es un salto que no es solo hacer el haz más pequeño y mejor acelerador, sino que es un salto de modalidad también de servicio a la comunidad científica y a la comunidad industrial.

El salto mayor, aparte de la parte técnica y poder tener más resolución y hacer más experimentos y poder dar más servicio del que se da ahora, es el hecho de producir respuestas a problemas complejos, proponiendo no solo un instrumento, no solo a una de las líneas, sino un conjunto de instrumentos de diferentes *Beamlines*, de diferentes microscopios electrónicos, todos juntos para resolver un problema, y esto ayudados por la parte de los datos, la inteligencia artificial, y todo esto es más esto, si queréis, el paso de la tercera a la cuarta generación. Y esto hay que hacerlo sí o sí, porque ahora somos una de las infraestructuras..., nuestras líneas son de las mejores del mundo, pero si no hacemos el salto al siguiente nos quedamos atrás.

Y el salto al siguiente no son los 926 millones, sino son 200 millones. Y, por lo tanto, 200 millones, en un tiempo de aquí al 32, es un coste que yo creo que el país se puede... Ha hecho..., es una elección casi inevitable, diría, de poder avanzar y mantenernos en la frontera. Y cuando hablo de la frontera, partimos del 2032 y hablamos de por lo menos otros quince años, incluso veinte. Por lo tanto, estamos apostando para el futuro de los que vendrán después de nosotros a utilizar y a desarrollar esta infraestructura.

A las seis preguntas que me has hecho tú, digamos que no puedo contestar a todas y quedamos luego para poder hacer un análisis más completo. Pero lo que sí quiero mencionar es el hecho de que -y esto también contesta un poco a algunas preocupaciones que puede haber en otros grupos parlamentarios- la historia me dice que los gobiernos de España y de Cataluña durante estos pasados veintitrés años, son ya, que han ido cambiando de color de manera periódica, por una parte y por la otra, siempre, siempre nos han dado el soporte a la infraestructura porque la han considerado un proyecto de país. Y esto yo quiero esperar que siga. Viendo, además, los comentarios que hacéis todos los grupos parlamentarios, tengo esperanza y diría casi la seguridad que va a seguir siendo así, porque es un proyecto de país. Es una infraestructura de investigación, como puede ser una infraestructura de transporte; cualquier gobierno hace lo que puede para las carreteras. Y esto es lo que tienen que hacer los gobiernos futuros también para esta infraestructura y para otros.

Y luego, ahora me queda poco tiempo, quiero dedicarlo al tema del personal. Evidentemente, aquí sí hay un problema. Habéis tenido también interacción con algunos de mis trabajadores y lo has explicado tú bastante bien el hecho de que había un tipo de promoción. Nosotros somos adscritos a la administración general del Estado y, por lo tanto, se nos aplican todas las normas de la función pública. La función pública es muy amplia y está optimizada para lo que es toda la función pública, que abarca muchas realidades, y no está optimizada para lo que es una infraestructura de investigación. Entonces, aplicar las normas de la función pública a nosotros, pues, evidentemente, aquí hay un desfase entre nuestras necesidades, las necesidades de nuestros trabajadores y también la capacidad de responder a la necesidad de atraer talento, de mantener el talento, etcétera.

Además, ha habido este hecho que ha sucedido desde el 2023, no podemos aplicar estas promociones que estaban recogidas en nuestro convenio colectivo desde principios de Alba y esto, evidentemente, ha creado un malestar enorme dentro de todo, justificado. Y yo estoy totalmente de parte de los trabajadores.

Y en este momento esto está judicializado, estamos a la espera de que el juez nos diga si lo podemos volver a aplicar o no. Mi esperanza, naturalmente, es que se pueda volver a aplicar, pero hasta que no tengamos la sentencia no se puede hacer nada.

El tema del nivel salarial respecto al resto de Europa, efectivamente, esto sucede en todo el ámbito de la ciencia en España, los salarios no son competitivos. También es verdad que no podemos comparar el coste de la vida aquí o el coste de la vida en Suiza, donde, efectivamente, hay unos salarios que son mucho más altos de los que obtenemos nosotros.

Por lo tanto, aquí el poder aumentar estos salarios ojalá fuera posible, pero aquí necesito ayuda de parte de la política, porque yo no puedo decidirlo, yo tengo que aplicar las normas que me dicta Hacienda, y a veces mis trabajadores me hablan como si yo fuera la dueña de Alba, pero no lo soy. Los dueños de Alba son otros y, por lo tanto, no puedo.

El tener mayor flexibilidad. Nosotros ya estamos..., yo sigo hablando con el Ministerio de Ciencia, estamos hablando también con otras infraestructuras que tienen problemas similares, que son consorcios y CTS#, y estamos hablando con ellos porque no somos los únicos. Hay una serie de infraestructuras, de esas que os he mostrado en alguna de las *slides*, que tienen problemas similares, algunos más graves, menos graves, y estamos intentando ver si se puede encontrar una solución general en que la función pública considere (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) que las infraestructuras de investigación tienen que tener unas normas para sus salarios que sean ligeramente diferentes de los demás.

Porque además yo tengo en este momento, gracias al apoyo vuestro, del Gobierno de Cataluña y del Gobierno de España, tengo la financiación para poder llevar

adelante una política de personal razonable, pero no lo puedo hacer porque las normas no me lo permiten.

Por lo tanto, cualquier ayuda que venga de vuestra parte es más que bienvenida, y si queréis podemos luego hablar también de detalles más específicos. Yo no voy a tirar la toalla hasta que esté en Alba.

Y alguien me ha preguntado cuál sería la cosa más..., que le pediría al Gobierno para mantener el talento. Pues eso, que se puedan aplicar políticas de personal no para hacernos ricos. Los científicos no es eso lo que queremos, pero por lo menos que haya la posibilidad de tener una carrera científica. No solo una carrera científica, no es solo los científicos. Pongo mucho énfasis también en el hecho de que nosotros somos científicos, pero tenemos los administrativos, los técnicos, los ingenieros, los tecnólogos. Todos ellos son absolutamente esenciales para llevar adelante una infraestructura.

Cuando he hablado antes del noventa y ocho por ciento, que todo funciona al noventa y ocho por ciento, significa que, por las noches, durante el fin de semana, yo tengo gente *on call*, gente con el teléfono al lado, y que, si se rompe algo, cogen, se levantan, vienen a Alba y lo resuelven. Y estos suelen ser técnicos. Y estos también tienen que tener la posibilidad de tener una carrera técnica.

Y esta es mi preocupación mayor en ese momento, una vez que tenemos esta fantástica agenda nueva aprobada, es el personal.

El president

Moltíssimes gràcies, directora. I en nom de tots els grups parlamentaris, donar-los les gràcies per la seva presència avui i per les seves explicacions.

I suspenem dos minuts per acomiadar la compareixent i continuarem...

Caterina Biscari (directora del sincrotró Alba)

¿Yo puedo decir una cosa más? Alguno de vosotros nos conoce, ha estado en Alba, y veo a él, a ella que ha venido. Estaríamos encantados de recibirlos a todos en grupo, uno a uno, como queráis.

Me escribís y así os lo explico con más calma.

El president

Prenem nota de l'oferiment i podríem organitzar una visita a Alba, que serà força interessant segons l'explicat avui aquí.

Moltíssimes gràcies per les seves explicacions.

La sessió se suspèn a les... i es reprèn a les...

El president

Reprenem la comissió i faríem el segon punt de l'ordre del dia, segons la modificació que hem fet a l'inici de la comissió.

**Proposta de resolució sobre la facilitació de la mobilitat dels
estudiants universitaris del Pirineu**

250-01005/15

I, per tant, seria la Proposta de resolució sobre la facilitació de la mobilitat dels estudiants universitaris del Pirineu, que proposa el Grup Parlamentari de Junts. I té la paraula per a la seva defensa el diputat Jordi Fàbrega.

Jordi Fàbrega i Sabaté

Moltes gràcies, president. Bé, avui portem a aquesta comissió una proposta que parla d'universitat, cert, però sobretot parla d'igualtat d'oportunitats i de cohesió territorial, perquè avui a Catalunya encara el codi postal continua condicionant molt les oportunitats dels joves, i això és molt evident al Pirineu.

La realitat és que l'oferta presencial universitària al Pirineu i a l'Aran és molt limitada, es redueix a les quaranta places d'INEF Pirineus, a la Seu d'Urgell, i a la vintena de places dels estudis d'infermeria, a Tremp. I això obliga a la gran majoria de joves pirinencs a marxar fora del territori per poder estudiar.

I no estem parlant només de Barcelona o Lleida. Hi ha estudiants que van a Girona, que van a Tarragona, que van a Vic, que van a Bellaterra, sense connexions directes adaptades a la realitat universitària, no? Perquè aquesta mobilitat no és una elecció lliure, és una necessitat imposada per la manca d'oferta universitària al territori, i això té conseqüències molt reals: més despesa per les famílies, més hores de trajecte,

més dificultats logístiques i, fins i tot, condicionants a l'hora de triar aquests estudis, perquè hi ha estudiants que acaben descartant determinades universitats o carreres senzillament perquè no saben com arribar-hi, no?

I l'exemple, ara mateix jo ara he posat aquí al Google Maps com anar de Girona o de Tarragona o de Vic el divendres a la tarda, a les sis de la tarda, per tornar a casa, doncs, nou hores, deu hores en transport públic, passant sempre per Barcelona, cinquanta euros, que és el que et costa anar des de Tarragona fins al Pirineu, i això vulnera clarament el principi d'equitat territorial.

I això no és una percepció subjectiva, això està acreditada per les mateixes dades de la Generalitat. Es va fer una enquesta de mobilitat quotidiana del Pirineu i Aran al Departament de Territori i els pirinencs realitzem 14.561 desplaçaments diaris per motius d'estudis. Per tant, no cal analitzar la demanda, i això ja està analitzat. El problema no és la manca de dades, el problema és la manca de solucions.

I el que nosaltres portem avui aquí és molt clar i molt realista, és garantir a partir del curs vinent, del 26 al 28, autobusos directes des de les capitals de comarca de l'Alt Pirineu i Aran fins a les principals ciutats universitàries del país. Els divendres per tornada i els diumenges de baixada.

No estem parlant d'una infraestructura faraònica, estem parlant d'una línia divendres al vespre de Tarragona al Pirineu i el diumenge, a la inversa; una línia de Girona a l'Alt Pirineu, amb parada a Vic, alcaldessa, i que la línia de Barcelona faci parada a Bellaterra. De veritat que això és tan i tan complicat? Perquè no és una política de mobilitat, és una política de país, una política contra el despoblament, de cohesió territorial i de justícia social.

Si volem que els joves es queden vinculats al territori, si volem que puguin tornar després dels estudis, doncs, primer hem de garantir que puguin estudiar, no?

I, a més, ja dir-vos que això no és una reivindicació només de Junts per Catalunya. Això es va presentar a l'Ajuntament de la Seu d'Urgell i va ser aprovada per unanimitat el passat febrer.

Per tant, des d'aquí demano el vot favorable de tots els grups, perquè garantir aquestes oportunitats educatives iguals arreu del país no hauria de dependre del codi postal.

Moltes gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputat. I havent-hi presentades esmenes per part del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, tindria la paraula per a la seva defensa la diputada Neus Comes.

Neus Comes Pon

Gràcies, president. Gràcies, diputat Fàbrega. De fet, estem d'acord i compartim que s'ha d'abordar i aportar mitjans perquè els joves universitaris a l'Alt Pirineu i Aran disposin de les mateixes condicions que la resta de joves.

De fet, vostè ho ha explicat, no? A l'Alt Pirineu i Aran no hi ha cap centre universitari, de manera que tots els estudiants residents a la zona estan matriculats en centres fora de l'àmbit territorial de l'Alt Pirineu i Aran. Només disposem de les vint places d'infermeria, a Tremp, i d'INEF, a la Seu d'Urgell. Cert és que s'està contemplant l'opció d'ampliar aquesta oferta entre les diferents universitats i el Govern pels propers cursos, però això s'està treballant.

La proposta que vostè ens demana, si l'anem a analitzar, ens diu són senzillament un bus de Tarragona, Girona i Barcelona cap al Pirineu. Ja, però és que el Pirineu és molt ampli i molt divers i el territori és... Són a les capitals, Sort, Viella, Pont de Suert, la Seu i Puigcerdà, i entre elles diversos ports de muntanya. Vull dir que no és tan fàcil la solució. No és que no hi hagi de ser, hi ha de ser la solució, però no és tan senzilla. I vostè sap que per posar línies s'ha de licitar i s'ha d'estudiar bé les necessitats reals dels estudiants del Pirineu.

És a dir, jo crec que el que demanem nosaltres, el que nosaltres advertim què és? Doncs, posar sobre la taula i tenir un estudi realista de les necessitats dels estudiants del Pirineu. És a dir, en quines universitats van? Quants estudiants hi ha? Realment, marxen el diumenge i tornen el divendres? Com s'està articulant actualment això i quina necessitat tindrien de bus? I mirar si realment els serveis públics que

actualment hi ha es poden adequar, potser, per donar-los una solució en mobilitat, més sostenible o mirar també quins estudis ells tenen prioritat i fins i tot cap a quines universitats, poder-los ajudar i orientar cap on és millor també pel tema de la mobilitat.

Què determina això? Que la resposta dels joves més adients és en línies de bus o bé, tal com he dit, ampliar l'import de les ajudes d'AGAUR. Sabem que AGAUR dona unes ajudes per mobilitat que potser de moment, mentre s'està estudiant l'opció de mobilitat en línies de bus, es podria ampliar o fins i tot reconsiderar les bases perquè sigui més fàcil l'accés.

Si anem a mirar les dades, jo m'he estat mirant les dades d'AGAUR..., on les tinc, aquí. Han accedit 319 sol·licituds per al curs 2024-2025; 319 sol·licituds, han estat atorgades 133. 186 han estat excloses. Segons ens diuen és per manca de documentació. Hem de mirar per què, perquè això són ajudes per la mobilitat. Vull dir, hauríem de mirar realment què és el que necessiten els estudiants de l'Alt Pirineu.

Jo he sigut estudiant, vostè també. Com ens movíem? *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)* Ho vam fer durant els nostres anys estudiantils. Vull dir que crec que el millor i el que proposa el Govern és posar-ho tot sobre la taula, estudiar-ho bé i en base a això licitar, si cal, les línies o ampliar les que ja hi ha.

Vostè em dirà: "És que això comportarà dos anys". Bé, potser s'hagués hagut de fer abans, sí, jo no li dic pas que no, però de moment estem aquí.

Moltes gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula, pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, la diputada Raquel Sans.

Raquel Sans Guerra

Gràcies, president. En primer lloc, agrair a Junts per Catalunya la presentació d'aquesta proposta. I és evident que Junts, en aquesta proposta, està proposant una solució concreta, que pot ser matisable, però jo voldria recordar que Esquerra

Republicana va presentar i es va aprovar una moció ara fa dos anys, pràcticament, el 2024, sobre mobilitat d'estudiants universitaris, precisament per fer això que ara deia la diputada del PSC. És a dir, després de dos anys, es va aprovant al Parlament aquesta moció presentada per Esquerra Republicana per fer aquest estudi. Han tingut dos anys per estudiar i, per tant, aquí podem estar més o menys d'acord si aquesta és la proposta concreta, però, en tot cas, és una proposta.

I la realitat del Pirineu i de l'Aran s'ha exposat, s'ha parlat d'aquesta particularitat. Els problemes de mobilitat dels universitaris es donen a tota Catalunya. Jo mateixa els vaig patir com a vallenga que estudiava a la Universitat Autònoma de Barcelona, i l'últim tren per tornar a casa era de set de la tarda. Si estudiaves de tarda, no podies tornar a casa i, si a sobre havies de treballar el cap de setmana per poder apagar la universitat, tenies moltes dificultats. I això passava a Valls, capital de comarca, i amb més facilitat de mobilitat. No em vull imaginar la situació que viuen els estudiants del Pirineu i de l'Aran.

Per tant, agrair aquesta proposta que, al final, casa amb la voluntat d'Esquerra Republicana d'entendre el país com la Catalunya sencera, de donar oportunitats, independentment del codi postal, i també dels recursos, perquè això va lligat una cosa amb l'altra. És a dir, al final, aquells que es poden permetre pagar-se un lloguer d'un pis a la capital, sigui Tarragona, sigui Barcelona, tenen més oportunitats. Això també va lligat no només amb la justícia territorial, sinó amb la justícia social i, per tant, garantint les oportunitats dels estudiants del Pirineu i l'Aran.

I voldria destacar tres punts que considerem clau d'aquesta proposta de resolució, que són l'adaptació real als calendaris acadèmics. Crec que està bé tenir en compte i aplicar el sentit comú, al final, que si hi ha unes necessitats concretes els recursos públics s'han d'adaptar a aquestes necessitats.

La idea de l'arrelament crec que és molt important, perquè si facilitem la tornada al cap de setmana creiem que és una eina per lluitar contra el despoblament. Al final, generar aquests vincles entre els estudiants i els seus territoris és important, mantenir aquest vincle actiu perquè hi hagi l'oportunitat de tornar algun dia.

I la idea de la tarificació social, que celebrem que aquesta proposta parli d'aquests abonaments assequibles. La universitat pública ha de ser accessible i el preu del bitllet de bus no pot ser una barrera d'entrada.

Per tant, donarem suport a la proposta de resolució. I, en tot cas, instar el Govern que estudiï amb més celeritat aquesta mobilitat, perquè al final estem parlant del futur i del present dels estudiants del nostre país.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula, ara, pel Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, la diputada Míriam Casanova.

Míriam Casanova Domènech

Gràcies, president. Partint de la realitat que la manca d'oferta formativa universitària al Pirineu obliga els joves a desplaçar-se amb clares dificultats de mobilitat que condicionen, sense dubte, l'accés a l'educació superior i generen un sobrecost econòmic i de temps molt important.

Per tant, considerem que està totalment justificada la necessitat d'un servei d'autobús directe amb tarifes assequibles des de les capitals de comarca, de l'Alt Pirineu i l'Aran, cap a les principals ciutats i campus universitaris, si volem veritablement garantir l'accés a l'educació superior en condicions d'igualtat.

I, per tant, des del Partit Popular, el nostre vot serà a favor.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula ara, pel Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, la diputada Júlia Calvet.

Júlia Calvet Puig

Gràcies, president. Bé, avui porten aquí una realitat que a VOX coneixem bé i que ens dol profundament, i és la d'una Catalunya a dues velocitats, la d'uns joves, els del Pirineu i l'Aran, que són ciutadans de segona per a aquesta administració.

I és que els diferents governs, amb els seus successius abandonaments, han creat barreres completament invisibles, però que realment són molt patides pels joves de

la nostra regió que veuen com néixer en un lloc o en un altre condiona les seves oportunitats i el seu futur. I no només el seu futur, sinó també el seu present.

I és que moltes vegades tots vostès -parlo en general- s'omplen una mica la boca parlant d'equitat i de cohesió, però a l'hora de la veritat aquests joves només troben carreteres oblidades, serveis públics que en molts casos són inexistents, i hores i hores per anar d'un lloc a un altre, no?

I, mirin, en aquest sentit, senyors de Junts, sí que és veritat que jo no em cansaré de recordar-los-ho, i és que vostès han governat aquesta regió més temps que ningú -més temps que ningú-, i llavors, clar, de debò pretenen fer-nos creure que això no passava quan vostès ocupaven els *sillons*? No, és una pregunta i és una reflexió que jo crec que haurien de fer-se cada vegada que presenten propostes com si mai haguessin tingut capacitat de decisió, perquè sí, sí que l'han tingut durant molts anys, i tot i així no ho han fet, perquè resulta que les seves prioritats a l'hora de governar han sigut unes altres.

D'altra banda, anem a parlar sobre l'esmena del PSC. La seva esmena, sincerament, em sembla una falta de respecte, una falta de respecte pels joves que viuen al Pirineu, perquè clar, és més estudis, més anàlisi del 2026. De veritat cal fer una anàlisi per veure que la majoria dels joves marxen el diumenge i tornen el divendres? Però quant de temps necessiten per veure això? És que és surrealista.

Però, bé, mirin, el que els joves del Pirineu necessiten no és més paperassa als despatxos, sinó autobusos a les carreteres, com es diu en aquesta proposta. El que realment necessiten els joves del Pirineu és deixar de ser, d'una vegada per totes, ciutadans de segona.

I, mirin, la nostra posició en aquest sentit és molt clara. VOX donarem suport a garantir aquest servei d'autobús perquè creiem que l'accés a la universitat, en aquest cas, no pot ser un luxe basat en el codi postal.

Gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada, i no havent-hi representant del Grup Parlamentari dels Comuns, tindria la paraula el representant del Grup Parlamentari de Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, el diputat Xavier Pellicer.

Xavier Pellicer Pareja

Bé, gràcies, bona tarda. Primer de tot, agrair a Junts que presentin aquesta proposta de resolució.

Traslladar que nosaltres, com han dit la majoria de la resta de grups, hi donarem suport, com no pot ser d'una altra manera.

I, bé, no sé quants estudis i quantes avaluacions i quantes interpretacions ha de fer el Govern per entendre el desastre que és el transport públic al nostre país. Vull dir que, segurament, també en aquest tema el que tocaria és menys estudis, menys reflexions, menys debats i menys preguntar-se què fa falta i fer alguna cosa, com seria donar suport a aquesta proposta de resolució i posar, efectivament, un transport públic amb busos de les capitals de comarca als principals centres universitaris.

Gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputat. I no havent-hi representant del Grup Mixt, tindria la paraula per pronunciar-se sobre les esmenes el diputat Jordi Fàbrega.

Jordi Fàbrega i Sabaté

Sí, gràcies, president. Bé, agrair el suport de tots els grups, moltes gràcies per donar-li suport.

Evidentment, doncs, l'esmena no la podem acceptar, com s'ha dit, perquè d'estudis no en fan falta per saber que els estudiants pugen divendres i marxen diumenge.

De fet, això és el que fan els estudiants que estudien a Barcelona i a Lleida, gràcies a uns abonaments, que per sis euros al viatge, amb aquests abonaments poden pujar, abonaments que es van posar quan Junts i Esquerra tenien responsabilitats de Govern.

No pugen els de Tarragona, no pugen els de Girona i no pugen els de Vic, perquè no existeixen aquests abonaments. Els de Bellaterra pugen, però han de passar per Barcelona, no?

Les beques AGAUR, perquè ho sàpiguen tots els diputats, que en siguin conscients, són un màxim de dos mil euros per estudiant i curs, per pagar el desplaçament, l'allotjament i la manutenció. És a dir, que això que no ho necessita un estudiant de Barcelona, doncs, un estudiant de la Seu d'Urgell, per posar un exemple, amb dos mil euros, cent seixanta-sis euros al mes, com a màxim, ho ha de poder pagar tot. Vull dir, vostès mateixos, diputats que defensen aquestes beques. Per cert, n'hem de parlar també d'aquestes beques, perquè amb això cap estudiant del Pirineu pot estudiar.

Per tant, no acceptem l'esmena. Entenc, senyora diputada, com és que li fan dir a vostè això, però que sàpiga que el seu grup polític a l'Ajuntament de la Seu a aquesta mateixa moció, en aquest cas, va votar-hi favorablement.

Moltes gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputat. *(Veus de fons.)* I, si em permeten... Gràcies.

Moltíssimes gràcies, diputat. Sotmetriem a votació la proposta de resolució.

Vots a favor?

Serien Grup de Junts, CUP, Esquerra Republicana, VOX i Partit Popular.

Vots en contra?

Abstencions?

Grup de Socialistes Units per avançar, abstenció.

Per tant, quedaria aprovada la proposta de resolució per 11 vots a favor. *(Remor de veus.)* *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)*

Ara s'acaba el temps.

Proposta de resolució sobre la constitució de la Fundació InnoFAB

250-00976/15

El següent punt de l'ordre del dia seria la Proposta de resolució sobre la constitució de la Fundació InnoFAB, presentada pel Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, i per a la seva defensa té la paraula la diputada Míriam Casanova.

Míriam Casanova Domènech

Moltes gràcies, president. Des del Partit Popular ens preocupa tant la lentitud com l'exclusió d'entitats que hi ha hagut en el procés de constitució de la Fundació InnoFAB, que té com a finalitat, com vostès saben, impulsar la recerca, el desenvolupament i la innovació especialitzada en tecnologia i preproducció de xips basats en semiconductors avançats. Lentitud, perquè InnoFAB es va crear l'1 de juliol del 2025 i fins ahir, l'11 de maig del 26, doncs, no s'han donat a conèixer els membres del seu patronat. A més, encara està per veure el nomenament de la comissió executiva, la contractació del director o directora, del gerent, com els investigadors que integraran el consell assessor de la Fundació.

I pel que fa a l'exclusió, nosaltres entenem que no és de rebut que no s'hagi comptat des de l'inici amb tots els centres de recerca que formen part de l'ecosistema, com és el cas de l'Institut de Microelectrònica de Barcelona; del CSIC, centre de recerca i desenvolupament de referència en semiconductors, que, tot i formar part de l'aliança de semiconductors i xips de Catalunya que va impulsar la creació d'InnoFAB, doncs, va quedar fora, com a mínim, fins al 17 de desembre del 2025, que és quan vam registrar aquesta proposta de resolució per ser debatuda en la comissió. Per tant, quasi bé mig any després de la constitució de la Fundació InnoFAB, resulta, doncs, que centres de recerca de referència, com l'Institut de Microelectrònica de Barcelona, no en saben res i havien quedat al marge.

No té cap sentit excloure aquest centre de recerca quan és justament el centre més gran d'Espanya dedicat a la recerca i desenvolupament de micro i nanotecnologies per a aplicacions electròniques amb capacitats úniques en tecnologia de silici, materials complementaris o afins per a la fabricació de xips, tant per a microsisemes com circuits integrats i amb múltiples aplicacions socials i econòmiques.

A més, l'Institut de Microelectrònica està dins del Campus d'Excel·lència Internacional de la Universitat Autònoma de Barcelona des de fa quaranta anys i,

per tant, també amb una ubicació estratègica al costat de Cerdanyola del Vallès, on s'ubicarà l'InnoFAB.

És per això que proposem que es garanteixi la participació del CSIC, mitjançant l'Institut de Microelectrònica de Barcelona a l'organització de la Fundació InnoFAB, per tal que pugui assessorar en les seves activitats científiques basades en la recerca, el desenvolupament i la innovació en tecnologia i preproducció de xips.

Sens dubte, des del Partit Popular creiem que aquest institut ha de ser membre central, tant del Govern com també del Consell d'Assessorament Científic de la Fundació InnoFAB, i per això els demanem el vot favorable.

Gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula pel Grup Parlamentari de Junts -(*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) això que piti fora de... - la seva diputada Anna Erra.

Anna Erra i Solà

Moltes gràcies, president. Bé, aquesta proposta de resolució que presenta el Partit Popular per veure si el CSIC forma part de la Fundació InnoFAB, i la diputada ha comentat que els han exclòs. La pregunta seria, els han exclòs o s'han exclòs? Perquè no sé si la diputada ens pot aclarir a veure si veritablement el CSIC està a favor d'aquest projecte d'InnoFAB, perquè em sembla que les últimes valoracions que nosaltres en sabíem és que ells no estaven gaire d'acord amb aquest projecte, i ara sembla que en vulguin formar part.

Llavors, a nosaltres ens sembla que no volem prendre aquest posicionament, sinó que, tal com ha comentat, ahir es va fer aquest patronat on hi ha dues conselleries i em sembla que potser serà aquest patronat el que, si de cas, haurà d'estudiar o valorar quines vies de col·laboració cal o no cal fer amb el CSIC. Però ens sembla que potser primer s'hauria d'aclarir el CSIC.

El president

Té la paraula, pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, la diputada Mar Besses.

Mar Besses Casanovas

Gràcies, president. Bé, crec que és indiscutible que estem parlant d'un actor científic i tecnològic de primer nivell en l'àmbit dels semiconductors i la microelectrònica, i més amb aquesta cursa geopolítica una mica industrial pels semiconductors en què està immersa avui a Europa. Evidentment, considerem que els xips són aquesta infraestructura estratègica i essencial per garantir aquesta sobirania tecnològica per a molts àmbits i molts aspectes de la nostra societat i, per tant, creiem que aquí on cal situar el focus és també en la Generalitat, com en el Govern de l'Estat, per actuar amb aquesta necessària i contundència ambició en aquest aspecte i, per tant, ens sembla que això supera diguéssim el debat de qui ha de seure o no, o qui participa formalment en aquesta fundació.

És a dir, aquí el que necessitem és inversió sostinguda, polítiques industrials valentes, necessitem retenir i atraure talent i necessitem, evidentment també, que hi hagi aquesta connexió entre tots els actors implicats.

Però, certament, pel que fa al punt d'acords d'aquesta moció, creiem que la proposta queda curta si el debat se centra exclusivament en l'encaix que ha de tenir o no el CSIC dintre d'aquesta fundació, perquè parlem que la necessitat va molt més enllà d'una estratègia que sigui integral i que sigui més ambiciosa en l'àmbit del semiconductors

Per tant, nosaltres no acabem de veure que el debat passi exclusivament per aquesta representació del CSIC.

Per tant, per aquest motiu nosaltres ens abstindrem en aquesta proposta de resolució.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula, pel Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, la diputada Júlia Calvet.

Júlia Calvet Puig

Gràcies, president. Bueno, nosotros votaremos a favor de esta propuesta de resolución por coherencia y por, bueno, eficiencia científica.

Si en este Parlament se pensara en el bien común y no en oscuros intereses que nos pretenden enfrentar, resultaría incomprensible que la Generalitat impulse una fundación para fabricar chips, como es InnoFAB, mientras da la espalda a quien lleva décadas liderando la microelectrónica en España, como es el Instituto de Microelectrónica de Barcelona, del CSIC.

Ustedes pretenden excluir al CSIC de todo lo relacionado con InnoFAB porque parece ser que tienen alergia, digamos, a todo lo que huele a España y a eficiencia sobre todo también. Entonces, prefieren gastar más, ser menos eficientes y empezar de cero con tal de no tener al Estado colaborando en los proyectos de esta tierra. Pero ya les digo que no, que lo siento mucho, pero que no. Que estamos ante una institución de prestigio mundial, que pertenece a todos los españoles, y no vamos a permitir que ustedes lo marginen en su propio territorio por puro cálculo político y por desvaríos separatistas a los que ya nos tienen acostumbrados.

España lo que necesita es autonomía para conseguir soberanía, pero esa autonomía se logra con la unidad de nuestros centros de investigación y no troceándolos como ustedes hacen con todo, absolutamente con todo lo que tocan.

Muchas gracias.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. No havent-hi representant del Grup dels Comuns, seria el torn del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i té la paraula el seu diputat Xavier Pellicer.

Xavier Pellicer Pareja

Sí, gràcies. Nosaltres, per coherència i criteri científic, votarem en contra.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat. No m'ha donat temps ni de posar el temps.

No havent-hi tampoc el Grup Mixt, seria el torn del Grup Parlamentari de Socialistes i Units per avançar, i tindria la paraula el diputat Guillem Sánchez.

Guillem Sánchez Prat

Gràcies, president. Vagi per endavant que no tenim res en contra. *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)* Vaja..., que no tenim res en contra de l'Institut de Microelectrònica de Barcelona, tot el contrari, no?

Tots sabem que és l'InnoFab. I aquest projecte el podríem dividir en tres parts: el què, que seria l'objectiu, que ja s'ha explicat, la construcció d'un centre de recerca i producció de xips basats en semiconductors avançats. Tres edificis, els hem vist abans en la presentació de la directora del sincrotró, que generarien dos-cents llocs de treball directes.

El com, que seria el finançament, no? L'Estat, 60 milions d'euros; la Generalitat, 193 milions d'euros, i un préstec de 145. Total, 398 milions.

I finalment el qui, que en aquest cas he situat la governança.

Com a prèvia, és un projecte que neix el 2023, disposa de finançament dels fons Next Generation, per tant requereix certa celeritat en l'execució. Hi ha hagut tres acords bilaterals Estat-Generalitat, i dilluns, tal com s'ha comentat, aquest mateix dilluns, ahir, 11 de maig, es va constituir el patronat, que té, senyora Erra, quatre consellers, no dos, com vostè ha dit.

I el juliol del 2025 s'aproven els estatuts de la Fundació InnoFAB, que és l'ens públic pel desenvolupament del projecte. I als estatuts hi ha divuit articles de trenta-nou dedicats a la governança, és a dir gairebé la meitat -és important, doncs-, on es defineixen cinc òrgans que s'han explicat: el patronat, la comissió executiva, la direcció, la gerència i el consell assessor.

Creiem que si es dedica la meitat de l'articulat dels estatuts a la governança està aquesta ben definida, perquè té una estructura clara, és flexible i prou representativa. Tant el patronat, que ja es va constituir ahir, com el consell assessor, consell assessor que pot pertànyer a diferents grups i centres d'excel·lència investigadora del país.

I la proposta de resolució diu explícitament que: “és difícilment comprensible que s'exclogui un centre de recerca”.

Nosaltres diem que és difícilment comprensible que s'utilitzi aquest mecanisme per influenciar la governança, senyors del Partit Popular. I és difícilment comprensible que es debati després de la constitució del patronat, que -repeteixo- va ser ahir.

També considerem que seria difícilment comprensible que ens posicionem a favor o en contra d'aquesta proposta de resolució.

Gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputat. I no havent-se presentat esmenes, passàrem a la seva votació.

Vots a favor?

3 vots a favor, del Grup Popular i VOX.

Vots en contra?

Del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra.

Abstencions?

Grup Parlamentari de Junts, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana i Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar.

Per tant, s'aprovaria la moció per 3 vots a favor, 1 en contra i 12 abstencions.

Passàrem ara a les votacions de les sol·licituds de compareixença. Jo els faria una proposta que seria votar conjuntament les dues que hi ha de VOX, que és la 6 i la 8; votar després la 7, que és d'Esquerra Republicana, i la 9, que és del Partit Popular, si no recordo malament. Us sembla bé? *(Pausa.)*

Sol·licituds

354-00348/15 i 356-01602/15

Bé, doncs passem. Dono per reproduïts els anunciats de les sol·licituds de compareixença i, per tant, passàrem a votar les sol·licituds de compareixença 6 i 8, proposades pel Grup Parlamentari de VOX en Catalunya.

Vots a favor?

3 vots a favor.

Vots en contra?

Grup parlamentari de Junts, Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana i Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar.

Per tant, quedarien desestimada les dues sol·licituds per 13 vots en contra i 3 vots a favor.

Sol·licitud de compareixença d'una representació del Consell de l'Estudiantat de les Universitats Catalanes perquè informi sobre el nou equip de coordinació del Consell i els seus objectius per al 2026

356-01597/15

Passàrem a votar el punt número 7, que és la sol·licitud de compareixença formulada per el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana a Catalunya.

Vots a favor?

Quedaria aprovada per unanimitat, si no m'he equivocat.

Sol·licitud de compareixença d'Àngels Fitó, rectora de la Universitat Oberta de Catalunya, perquè presenti la memòria del curs

356-01633/15

I per últim votàrem el punt número 9, que és una proposta de compareixença del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya.

Vots a favor?

També per unanimitat.

Doncs, moltíssimes gràcies, i donaríem per finalitzada la comissió.

S'aixeca la sessió.

La sessió s'aixeca a les...

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT